

M.A. 3rd Semester Examination, 2011

SANSKRIT

PAPER – SAN- 304

Full Marks : 40

Time : 2 hours

Answer all questions

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

1. कश्चिदेकः प्रश्नः समाधेयः — 12

(a) किं नाम वेदान्तशास्त्रम् ? तस्मिन् शास्त्रे केषामधिकारः ? वेदान्तसाररीत्या विविच्यताम् ।

(b) वेदान्तसाररीत्या पञ्चीकरणप्रक्रिया प्रतिपादनीया ।

2. यस्य कस्यचिदेकस्य विषये टीका विरच्यताम् — 8
- (a) जीवन्मुक्तः
- (b) वेदान्तः
- (c) साधनचतुष्टयम्
- (d) सूक्ष्मशरीरम् ।
3. कश्चिदेकः प्रश्नः समाधेयः — 12
- (a) अथ गौरित्यत्र कः शब्दः इति प्रश्नस्य महाभाष्यकारसम्मतम् उत्तरं प्रदीयताम् ।
- (b) सिद्धे शब्दार्थसम्बन्धे इति वार्तिकांशस्य महाभाष्यकार प्रदर्शितमार्गेण तात्पर्यार्थः निरूप्यताम् ।
4. यथेच्छमेकस्य सन्दर्भस्य तात्पर्यं संस्कृते देवनागरीलिप्या साधु लिख्यताम् — 8
- (a) अथ शब्दानुशासनम् ।
- (b) असन्देहार्थचाध्येयं व्याकरणम् ।
- (c) लोकतोऽर्थप्रयुक्ते शब्दप्रयोगे शास्त्रेण धर्मनियमः ।

अथवा

5. कस्यापि एकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या —

8

- (a) चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादा द्वे शीर्षे सप्त हस्तासो अस्य ।
त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति महो देवो मर्त्या आविवेश ॥
- (b) उत त्वः पश्यन्न ददर्श वाच मुत त्वः शृण्वन्न शृणोत्येनाम् ।
उतो त्वस्मै तन्वं विसन्ने जायेव पत्य उशती सुवासाः ॥
-